

Teroristai kaliniai Lietuvoj?

Rugpjūčio mėnesį JAV ABC News televizijos programa pranešė, kad iki 2005 m. daugiau negu metus prie Vilniaus veikė slaptas [Centrinės žvalgybos valdybos \(CIA\)](#) kalėjimas. Teigė, kad ten buvo įkalinti ir [tardomi](#) gal 8 [Al-Qaeda](#) teroristai.

ABC teigė, kad buvo nufilmuoti dažni CIA skrydžiai į Vilnių. Aišku, tai nebūtinai reiškia, kad jie dėl slaptų kalinių ten skrido. Tačiau ABC [itaria](#), kad tai ir buvo skrydžių priežastis.

Taktikos ir specialaus parengimo centras miške netoli Vilniaus

Savaitę vėliau televizijos programa „Russia Today“ paskelbė tą pačią žinią ir nurodė Taktikos ir specialaus parengimo centrą netoli Vilniaus kaip vietą, kur buvo laikomi teroristai.

Pagal tarptautines žmonių teises toks slaptas kalinimas yra nelegalus. Žmonės, kurie vykdo tokius kalinimus turėtų būti patraukti į teismą ir [nubausti](#).

Todėl Europos sąjungai (ES) rūpi klausimas, ar buvo Europoje nelegaliai pasielgta su CIA kaliniais. Prieš keturis metus ES pasamdė Dick Martį, kad jis ištirtų, ar CIA pagauti teroristai buvo slapta kalinami Europoje.

Dick Marti yra [šveicaras](#) advokatas. Jis tyrinėjo daug šalių, jų tarpe ir Lietuvą. Lietuviai gavo jo prašymą su konkrečiais klausimais. Jie atliko parlamentinį tyrimą ir atsakė į klausimus.

Marti savo tyrinėjimus baigė 2006 m. ir parašė pranešimą apie slaptus kalėjimus Europoje. Pranešime teigė, kad turi [irodymų](#), jog į tą veiklą įsijungė 14 Europos šalių, bet jų tarpe neminėjo Lietuvos.

Dick Marti, šveicaras advokatas (iš wikipedia)

Ir Lietuvai rūpi ši pasklidusi žinia. Nesmagu galvoti, kad Lietuvoj galėjo vykti tokie nusikaltimai ir kad valdžia juos leido.

Rugpjūčio mėnesį Lietuvos prezidentė Dalia Grybauskaitė susitiko su [Europos sąjungos](#) vadovybe [Briuselyje](#). Ten ji buvo korespondentų paklausta apie ABC News žinią. Ji teigė, kad nieko nežino apie slaptą teroristų kalinimą Lietuvoje ir kad jai ta žinia labai nemaloni. "[Duomenų](#) apie tai neturiu, bet pranešimai labai nemalonūs. Tikrai negerai, kad Lietuvos vardas [siejamas](#) su tokiais įvykiais", - sakė prezidentė Grybauskaitė.

Prezidentė Grybauskaitė ir Europos komisijos prezidentas Jose Manuel Barroso Briuselyje kalba spaudos atstovams

Buvęs prezidentas Valdas Adamkus, kuris tuo metu buvo Lietuvos prezidentas, taip pat teigia, kad nieko nežino apie tokį slaptą teroristų kalinimą Lietuvoj. Ši pranešimą taip pat paneigė [tuometinis](#) Lietuvos [premjer](#)as Algirdas Brazauskas ir tuometinis [Seimo](#) pirmininkas Artūras Paulauskas.

Dabartinis Seimo vicepirmininkas Raimondas Šukys sudarė komisiją, kuri stengsis išaiškinti ar ši ABC News žinia pagrįsta. Nors Lietuvos parlamentas jau tyrinėjo šį klausimą prieš keturis metus, Šukys nori apginti Lietuvos vardą. „[Nepriklausomas parlamentinis](#) tyrimas galėtų pateikti aiškius atsakymus dėl keliamų [įtarinėjimų](#), kartu [užkirsdamas kelią](#) Lietuvos valstybės vardo [diskreditavimui](#) ... pasaulyje,“ paaiškino Šukys.

Šukys ėjo [vidaus reikalų ministro](#) pareigas 2006-2007 metais. Jis tvirtina, kad jam dirbant [Vyriausybėje](#) „absoliučiai jokie sprendimai ar projektai šiuo klausimu Vyriausybėje ar vidaus reikalų sistemoje nebuvo nei [svarstomi](#), nei planuojami“.

Raimondas Šukys, Seimo vicepirmininkas

Ką tu galvoji apie šią žinią? Ar manai, kad tikrai tai įvyko? Jei tai tikrai atsitiko, ką reiktų daryti? Ką galvoji apie prezidentės atsiliepimą į tą žinią? Parašyk mums:

redaktore@laikaivaikams.org

Žodynėlis.

Centrinės žvalgybos valdyba (CIA): [JAV](#) specialioji žvalgybos tarnyba. Įsteigta 1947 m. Pagrindinis tikslas - ginti JAV interesus, naudojant žvalgybą (espionage) ir kontržvalgybą (counter-espionage).

Al-Qaeda: musulmonų fundamentalistų tarptautinė teroristų grupė. Vykdo teroristines operacijas visame pasaulyje. Al-Qaeda buvo sukurta 1988 m. Afganistane. Ji buvo skirta kovoti su sovietų įsiveržimu Afganistane. Po sovietų armijos išvedimo iš Afganistano Al-Qaeda savo veiksmus nukreipė prieš JAV, Vakarų pasaulį ir jo sąjungininkus arabų šalyse. Dabartinis vadas - Osama bin Ladenas.

Afganistanas

tardomi: apklausinėjami, kartais tai reiškia - kankinami; interrogated, questioned

įtarti: galvoti, kad taip yra; to suspect

šveicaras: žmogus iš Šveicarijos; Swiss

ištirti: tikrinti; to investigate

įrodymas: parodymas, kaip taip tikrai buvo; proof

nubausti: pritaikyti sankciją už nusikaltimą; to punish

Europos sąjunga: Europos Sąjunga (sutrumpintai ES) yra dvidešimt septynių valstybių ekonominė ir politinė bendrija. Jai gali priklausyti tik Europos valstybės. Pirmininko pozicija rotaciniu būdu eina iš vieno krašto į kitą kas šešis mėnesius. ES narės padeda viena kitai piniginiiais ir kitais būdais; European Union

Europos sąjunga: narės pažymėtos mėlynai, kandidatės – žaliai (iš wikipedia)

Briuselis: miestas Belgijoje; Brussels

duomenys: informacija

siejamas: jungiamas; is associated with

tuometinis: kas tuo metu ėjo tas pareigas; at that time

premjeras: ministrų kabineto pirmininkas, vyriausybės galva; Prime Minister

Seimas: aukščiausias Lietuvos valstybinės valdžios organas, išrinktas piliečių, panašiai kaip JAV kongresas; Parliament

nepriklausomas: atskiras; independent

parlamentinis: seimo; Parliamentary, Congressional

įtarinėjimas: kaltinimas; suspicion

užkirsti kelią: sustabdyti; to put a stop to

diskredituoti: šmeižti, purvinti; to discredit, to put into disrepute

Vidaus reikalų ministras: narys Ministrų kabineto, kuriam vadovauja premjeras; Minister of Internal Affairs

Vyriausybė: valdžia

svarstomas: apie tai buvo kalbama, galvojama; to be considered